

Mercenaris sense fronteres

Conec un ciutadà català que s'ha instal·lat als Balcans aquests últims anys. Va tornar a casa fa mesos, però no s'hi ha quedat. Ara ja torna a ser fora. És a Kinshasa o en algun altre lloc del Zaire. Té preferència pels punts més "calents" del globus. El ciutadà català viatja per feina, no fa turisme.

El ciutadà català tampoc no treballa de responsable de logística de cap ONG, és senzillament un mercenari professional. Encara que la desocupació augmenti al món, a ell, no li falta feina.

L'època daurada dels mercenaris va ser els anys 60, especialment en el moment de la independència de l'ex-Congo Belga. Alguns colons belgues recalcitrants i un bon grupet de veterans de les guerres colonials franceses (Indo-xina i Algèria) van constituir el primer nucli de "soldats de fortuna" que es va foguejar a la riquíssima província de Katanga en ajut de Moïse Tshombe. Hi eren tots: el belga "Black Jack" Schramme, el francès Bob Denard, l'irlandès "Mad Mike" Hoare, l'alemany Siegfried Mueller..., i un grupet d'espanyols (la majoria venien del Tercio) que es pensaven que aquella guerra seria bufar i fer ampolles. Quan els va tocar de sortir per cames es van repartir per l'Àfrica, una mica pertot arreu. Alguns, com Denard, es van deixar veure pel Iemen del Sud, Libèria o Comores. Uns altres, com "Mad Mike" Hoare, van preferir els escenaris sud-africans (conflicte de Namíbia) o les Seychelles. Una minoria, com Schramme i els quatre espanyols que en van sortir vius, van tornar a casa per no moure-se'n més.

La guerra de Biafra —on es van fer notar Rolf Steiner i el comte suec Carl Gustaf Von Rosen—, la descolonització de Rhodèsia, i el conflicte d'Angola també els va donar feina una bona temporada. Però a poc a poc el mercat africà es va anar reduint. Alguns es van reciclar a Centreamèrica (el Salvador, Guatemala, Nicaragua), però en aquests països, qui tallava el bacallà sempre eren els americans i aquests tenien mà d'obra per donar i vendre. Després va caure el mur de Berlín, va esclatar l'URSS i, d'un dia per altre, va desaparèixer "el perill comunista".

Era el començament dels conflictes localitzats —també anomenats pels especialistes militars "conflictes de baixa intensitat"—, guerres reduïdes que utilitzaven material cada vegada més sofisticat i "consellers" extremadament experimentats. Els mercenaris van tornar a treure el capça i lla.

El meu conegut és un xicot nascut en un poblet industrial del Vallès Oriental que, anys enrere, va tenir una seriosa topada amb la justícia per tràfic de drogues i al final va sortir del país sense acomiadar-se. A França es va

apuntar a la Legió Estrangera i després d'una estada formativa a Marsella, Perpinyà i Tolosa de Llenguadoc, el van enviar a Calvi, destinat al 2 REP (Regiment Estranger Paracaigudista). Durant vuit anys va trepitjar països africans diversos i fins i tot va estar una temporadeta al polígon de proves nuclears de Mururoa amb una unitat especialitzada en tasques de descontaminació radioactiva. Quan va esclatar el conflicte dels Balcans, ell i una colla més van penjar el quepis blanc de la Legió i es van apuntar al costat del croats. De les seves experiències d'aquest període, no li agrada de parlar-ne gaire. Sembla que se'n va veure de tots colors.

"Home, allò no ha estat bonic. Cap guerra civil no ho és —va dir-me—. Jo vaig passar moments de tot, però al final n'he

sortit bastant bé. A Croàcia i a Bòsnia van contractar mercenaris de totes les nacionalitats. Aquella gent tenia la necessitat d'organitzar un exèrcit ràpidament i va tirar pel carrer del mig. Al principi tot era un desgavell, el comandament no era centralitzat i tenien un armament molt variat, però després les coses van anar millorant".

Cobrava molts diners. Al voltant de mig milió mensual i a l'època final del conflicte es va convertir en una mena de guardaespalles d'un dels principals "cabdills de la guerra". Amb l'arribada de la pau va perdre la feina i va tornar al poble. Tanmateix, la inactivitat li va durar poc. A casa seva va dir que anava a tallar troncs a l'Àfrica, però va marxar amb un contracte de tres mesos per a entrenar els soldats de Mobutu. Al Zaire, en aquests moments, hi ha mercenaris de tota mena. Alguns fins i tot parlen català. ■

XAVIER VINADER

"Conec un ciutadà català que va marxar cap a l'Àfrica per a entrenar els soldats de Mobutu. Al Zaire, en aquests moments, hi ha mercenaris de tota mena. Alguns fins i tot parlen català."